بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުން

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2020/HC-A/308
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޢައިޝަތު [illegible] [illegible]
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: ޕަބްލިކް ސަރވިސް މީޑިއާ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: މަސައްކަތާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ފަހްމީދާ
ފަނޑިޔާރު ޙަސަން ސަޢީދު
ފަނޑިޔާރު ހުމައިރާ މުޙައްމަދު

ނިންމި ތާރީޚު: 08 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1446
09 ޑިސެންބަރު 2024

ހައިކޯޓުގައި ގަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:

14 ޖުމާދަލްއޫލާ 1442

29 ޑިސެމްބަރު 2020

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ގަޟިއްޔާ:

- ނަންބަރު: 2478/Cv-C/2019
- ނިޔާކުރި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- ބާވަތް: މަސައްކަތާއި ދުވަހާއި ހިދުމަތުގެ ދުވަހުގެ އަގު ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 08 ޖުލައި 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020

ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/308 ގަޟިއްޔާ

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

[illegible]

ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible]

[illegible]

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް

[illegible] ސަރވިސް [illegible]

ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible]

ދަފްތަރު ނަންބަރު [illegible] 7172، މާލެ

[illegible]

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible]ގެ ރައުޔު:

ތަޢާރަފު:

1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 ގެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރި [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[1] (މިހެން ފަހުން "[illegible]" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް") ގެ ފަރާތުން ހިތްހަމަނުޖެހުމުގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުން ބަލާފައިވާ މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/308 ގެ ޤަޟިއްޔާއެވެ.

2. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތަކީ [illegible] ސަރވިސް ލިމިޓެޑް[2] (މިހެން ފަހުން "ޕީ.އެސް.އެލް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް") އެވެ.

ސިވިލް ކޯޓު މަރުޙަލާ

3. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 ގެ ޤަޟިއްޔާ އަކީ މުއްދަޢީ ގެ ފަރާތުން ޕީ.އެސް.އެލް އަށް ދަޢުވާކުރެވިގެން ހުށަހެޅި މައްސަލައެކެވެ.

4. އެގޮތުން ހުށަހެޅުނު މުއްދަޢީގެ ދަޢުވާގައި ފޯރުކޮށްދީފައިވާ ޕީ.އެސް.އެލް ގެ އޯޑަރުތަކުން މުއްދަޢީ ގެ ފަރާތުން ކަރުދާސްފަދަ ތަކެތި ފޯރުކޮށްދީފައިވާކަމަށެވެ.[3] އަދި 15 މެއި 2019 ގައި ހިދުމަތްތަކުގެ އަގު ހޯދުމަށް އިންވޮއިސްކޮށްފައިވާ[4] ކަމަށެވެ.

5. އެގޮތުން، އިންވޮއިސްގައި ޖުމްލަކޮށްފައިވާ އަދަދު ޖުމުލަގައި -/2,104,100.00ރ. (ދެމިލިއަން އެއްލައްކަ ހަތަރުހާސް އެއްސަތޭކަ) ޕީ.އެސް.އެލްގެ ފަރާތުން މުއްދަޢީ އަށް ދައްކަން ބާކީހުރިކަމަށް އަންގައިފައިވާނަމަވެސް. އަދި، ފައިސާ ދައްކާނެ ތާރީޚެއް ކަނޑައަޅާ އިންވޮއިސްގެ ޖުމްލަ އަދަދުގެ

---

[1] C-0305/2011

[2] C-0732/2017

[3] ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ދަޢުވާ ފޯމުގެ S-1

[4] މުއްދަޢީ ގެ ނަންބަރު 1-MB-001/2019 އިންވޮއިސް

2% ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭނެ ކަމަށް އިންވޮއިސްގެ ތެރޭގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެކަމަށެވެ.

6. މިއިންވޮއިސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި އެ އިންވޮއިސްގައިވާ އެއްވެސް ކަމަކަށް ޕީ.އެސް.އެލް ގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible]، ފައިސާ [illegible]، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ގެ ފަރާތުން ޚިދުމަތުގެ އަގާއި ޖޫރިމަނާ (ސިވިލް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާ ހަމައަށް -/1,220,378ރ. (އެއްމިލިއަން ދުއިސައްތަ ވިހިހާސް ތިންސަތޭކަ ހަތްދިހަ އަށެއް) ރުފިޔާ [illegible] [illegible] މިފައިސާ [illegible] ޖޫރިމަނާ [illegible] [illegible]) އަދި [illegible] ގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ. [illegible] ގެ [illegible] މައްސަލައިގެ ތެރޭގައި ޕީ.އެސް.އެލް އިން [illegible] ދަޢުވާގައި [illegible] [illegible]، ޕީ.އެސް.އެލް އިން [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން، އެ އިންވޮއިސްގައިވާ ފައިސާއަށް ޕީ.އެސް.އެލް ގެ ފަރާތުން [illegible] އިން [illegible] [illegible]، [illegible] ޕީ.އެސް.އެލް އިން އިންކާރު [illegible].[5] އަދި، [illegible] [illegible] [illegible] -/35,000ރ. (ތިރީސް ފަސްހާސް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] ނެތް ކަމަށެވެ.[6] އަދި، އިންވޮއިސްގެ ގޮތުގައި [illegible] [illegible] އަސްލެއް ނުހުށަހަޅާކަމަށެވެ.[7] އެހެންނަމަވެސް، [illegible] ގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible]،[8] އަދި ސިވިލް ކޯޓުގެ ދަޢުވާ ފޯމުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ޕީ.އެސް.އެލް ގެ [illegible] އަސްލެއް [illegible] ކަމާއި، [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.[9]

---

[5] ޕީ.އެސް.އެލްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާގެ ޖަވާބު ފޯމުގެ ނަންބަރު 6

[6] [illegible] ގެ 7.3

[7] [illegible] ގެ 7.4

[8] [illegible] ގެ 7.1

[9] ޕީ.އެސް.އެލްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާގެ ޖަވާބު ފޯމުގެ 7.6

7. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 ގެ ޝަރީޢަތުގައި ނިންމާފައިވަނީ، އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

"ދަޢުވާ، [illegible] I-MB/001/2019 ([illegible] 11 2019) [illegible] Q-BM/065/2018 ([illegible] 11 2018) [illegible]"

8. ސިވިލް ކޯޓުގެ [illegible]

8.1 [illegible][10] [illegible][11] [illegible]

---

[10] [illegible]

[11] [illegible]

ސަޕްލަޔަރ ސާބިތުވާފަދަ ކޮޕީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ލިބިގެންވާ [illegible] [illegible] އެނގޭކަން؛[12]

8.2 ދަޢުވާގައި ހިމެނޭ މަސައްކަތް ހަވާލުކޮށްފައިވަނީ، ކުންފުނީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމަށް [illegible] އިން [illegible] ޕީ.އެސް.އެމްގެ [illegible] [illegible] އިން ޕީ.އެސް.އެމް، [illegible] EGSRF-PSM-GA/2018/02 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 [illegible] [illegible] 2 [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]، [illegible] ހިމެނޭ މަސައްކަތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛[13]

8.3 މަސައްކަތް ހަވާލުކުރިކަން ސާބިތުކުރުމަށް [illegible] އިން [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިމެނޭ [illegible] [illegible] މަސައްކަތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ޕީ.އެސް.އެމްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛[14]

8.4 [illegible] [illegible] [illegible] އިން [illegible] [illegible] [illegible]، ޕީ.އެސް.އެމް އިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] މަސައްކަތް

---

[12] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ސ)- [illegible] [illegible]

[13] [illegible] ގެ (ސ)- [illegible] [illegible]

[14] [illegible] ގެ (ސ)- [illegible] [illegible]

ކޮށްފައިވާނީ، މައިބަދަ ދިންކަން ޝަރީޢަތުން ސާބިތުވާފަދަ ހުކުމަކުންކަމުގައި ބަލާނެ ޝަރުޠެއް އަދި

ފާހަގަ ކުރެވޭ ނުކުތާއެވެ.[15]

އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި ތަފްސީލު:

9. މައިބަދަ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އަންނަނިވި އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކެވެ.

9.1 **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ،** ޝަރީޢަތުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ޝަރީޢަތުން މައްސަލަތައް ނިންމުމުގައި، ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެކަށައަޅަކަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތް ކުރައްވާފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

9.1.1 މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި މައިބަދަ ގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، މަދަނީ ޝަރީޢަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ޝަރީޢަތުން ހުށަހަޅުއްވާ މައްސަލައެއްގެ ބުރުދަން ވާޞިލުވުމަށްޖެހޭކަމައި ހުރިހާ ހެކިތަކެއް އެމައްސަލަ ބަލާ ފަރާތަކަށް ފެންނަ ކަމުގެ ދިރާސާ އަދި މައްދާތަކާއި ހުރިހާ އެ ފަރާތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ސަރވިސަސް ޓްރެވަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ޢަބްދުލްﷲ**[16] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ، އަދި މިޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ދަމަހައްޓައިދީފައިވުމުން އަދިވެސް ބުނެފައިވަނީ ފާސްކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކުގައި ދިރާސާކޮށް ހުކުމްގެ ޚާއްޞަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާކަމަށް. އިސްތިއުނާފު ކުރިއަށްދާ ޤަޟިއްޔާގައި، އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ކުރިކަމަށް ބުނާ މަސައްކަތްތަކާއި، ބުނާފައިވާ ދަޢުވާތަކާއި، ބުނާ ސަބަބުތަކުގައި ކޮށްފައިވާކަން ޕީ.އެސް.އެމް ނުވަތަ ހުކުމަކުން އަންގާން އޮތުމުން، އެ މަސައްކަތް ބަލަހައްޓަވާ ބައިގެ ކުރިން ފަރާތަކާއި، އެ މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ ކުރި ފަރާތަކުންނާއި،

---

[15] ތަރުތީބުގެ ރިޕޯޓުގެ ފަހަރުކުރާ ނުކުތާތައް (ހ)- ވަކިކުރެވުނު

[16] ނަންބަރު 2010/HC-A/114

އަދި އެ މަސައްކަތަށް ފައިސާ ދޫކުރެއްވައިދޭގޮތާއި، ފައިސާ ދޫކުރެއްވައިފާނަމަ ފައިސާ ދޫކުރެއްވަނީ ކޮން ފަރާތަކަށްތޯ ބެލުމަށްޓަކައި އެކަމާ ގުޅޭ ލިޔުންތައް/ މަޢުލޫމާތު ޝަރީޢަތަށް ހާމަކުރުމަށް ޕީ.އެސް.އެމް އަށް އަންގައި، އެ މަޢުލޫމާތު ޝަރީޢަތުން ހޯދަންވާނެކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ދެކޭކަމަށެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ދަށު ކޯޓުގެ މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރު އެ ފަދައިން ޢަމަލުކުރައްވައި ނުވާކަމަށެވެ.

9.1.1.1 [illegible] ޤަރާރުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ކުރި ކަމަށް ބުނާ މަސައްކަތް ކުރީ އެފަރާތުންކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ހިނގަމުން ދިޔައިރު [illegible] 3 ފަހަރެއްގެ މަތިން [illegible] ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު [illegible] ދެއްވާފައިވާކަން އެނގެން [illegible]، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށެވެ. މައްސަލަ ބަލާ [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތް [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން [illegible] މަސައްކަތްތަކަށް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

9.2 ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުތަކަށް [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުތާއެވެ.

9.2.1 މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި މައްސަލައިގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، މަސައްކަތު ކުރުވިކަމަށް ބުނެ، އެމަސައްކަތުގެ އިންވޮއިސް މަސައްކަތު ކުރިކަމަށް ބުނާ ފަރާތަށް ފޮނުވުން، އެ އިންވޮއިސް އަދި ކުރުވާފައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ އިންވޮއިސް އަކަށް ނުވާނަމަ، އިންވޮއިސް ލިބޭ ރިސްކުން އެކަމަށް އިންވޮއިސްކުރަން، އެކަން އެގޮތަށް ނުކުރުމުންކަމަށް އިންވޮއިސް ކުރި ފަރާތަށް އަންގާފައިވަނީ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/205 ފަތުވާގެ ފާހަގަކުރުމުން ނުކުތާގެ ވަޒަންވެސް ސާބިތުކުރުން އަނގަބަސް ގޮތުގައި، އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގައި ލިޔާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ފަތުވާގައި ދަޢުވާކުރި މުޤައްރިރު ގޮތް އިންވޮއިސް،[17] 11 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތުން ފާހަގަކުރުމުން އެ ފަރާތުން އެ އިންވޮއިސް އަނބުރާ ފޮނުވާފައިވުން، އެ އިންވޮއިސް އެފަރާތުން ބަލައި ނުގަންނަކަން، އަދި ބަލައި ނުގަންނަނަމަ ބަލައި ނުގަތުމުގެ ސަބަބު ސާފުކޮށް އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އަންގާފައި ނުވާކަމަށެވެ. ނަމަވެސް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނިންމުމުގައި ބަލާފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ފަތުވާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލަށް ރިޢާޔަތްކުރައްވާފައިނުވާކަމާއި، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މަބްދައާ ޚިލާފު ޙުކުމެއް ކަމުގައި ދެކޭކަމަށެވެ.

9.2.1.1 މިނުކުތާގެ ދަށުގައި އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ބަޔާންކުރުމުގައި މަސައްކަތުގެ ފޮތް އިންވޮއިސްކަމުގައި ހަމަޖެއްސި ނަމަވެސް އެއީ ހަމަޖައްސާފައިވާ ހަމަޖެހި އިންވޮއިސްކަމަކަށް ނުވާކަމާއި، އެއިންވޮއިސް ލިބިގެން ކަމަކަށް ވެސް ބުނެފައި އިންވޮއިސްކުރާނެ ގޮތް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތުން މަސައްކަތު ބަލަހައްޓަމުންދިޔަ އީމެއިލް ކަނޑައެޅި ފޮނުވަނީ ކުރުމަށްފަހު ކަމުން، އަދި މަސައްކަތު ނިމުމުން އިންވޮއިސް ކުރެވިން ފޮނުވާނެ އަނގަ ނަންބަރު ނުވަތަ

---

[17] I-MB-001/2019

މަސައްކަތް ޙަވާލުކުރިކަމުގެ ލިޔުން ނުވަތަ އެގްރިމެންޓް ފަދަ ކޮންމެވެސް ލިޔުމެއް ހުށަހެޅުމުން ނޫނީ އިސްތިޙުޤާޤު ޙައްޤުވާ ފަރާތުން ފައިސާ ދުވެއް ނުކުރާނެކަމަށެވެ. މިއީ އެފަރާތުން އަމަލުކުރަމުން އަންނަ ޢާންމު އުސޫލުކަމުގައި، ފައިސާ ހޯދުމަށް އިސްތިޙުޤާޤު ކުރާ ފަރާތުން ފޮނުވާފައިވަނީ އިސްތިޙުޤާޤު ކުރާ ފަރާތުގެ ލިޔުންތައް އެކަނިކަމާއި، އޭގައި އިސްތިޙުޤާޤު ޙައްޤުވާ ފަރާތުގެ ލިޔުންތައް ނެތްކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން، އިސްތިޙުޤާޤު ކުރާ ފަރާތުން ފައިސާ ހޯދުމަށް ފޮނުވާފައިވާ އިންވޮއިސްތަކަކީ އިސްތިޙުޤާޤު ޙައްޤުވާ ފަރާތުން ޙަވާލުކޮށްފައިވާ މަސައްކަތެއްކަމަށް ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެ ޙުކުމްކުރުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/205 ޤަޟިއްޔާއާއި ޚިލާފަށް ނުވަތަ އެފަދަ ޙުކުމްތަކަށް ރިޢާޔަތް ނުކުރައްވާ ކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުދޭކަމަށެވެ.

ދެފަރާތުން [illegible]:

10. އިސްތިޙުޤާޤު ކުރާ ފަރާތުން [illegible] ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ،[18] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާއިރު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި، އިސްތިޙުޤާޤުކުރާ ފަރާތުން ކޯޓަށް އެދިފައިވާ ފައިސާ އިސްތިޙުޤާޤު ޙައްޤުވާ ފަރާތުގެ އަތުން ނަގައިދެއްވައި، އެ ދޫކުރުން ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] އެދިފައިވާކަމަށެވެ.

---

[18] [illegible] ނަންބަރު 10- "[illegible]"

11. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އުސޫލީ ކަމަކަށް ބުނެފައިވަނީ،[19] އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 ދަޢުވާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިޢުތިރާޒާ ފައިސާ، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ނަގައިދެވުން ޙުކުމްކުރުމުގައި ސިވިލް ކޯޓުން ކުށްވެފައިވާ ބުނެވޭނެ ސަބަބަކީ އަދި ފާސްނުވި އިސްތިޙްޤާޤެއް އެއްގޮތަށް ކުށްވެފައިވާ ބުނެވުމަކާއި، އެބުނެވުން ބަލައިގަނެވޭނެ ފާސްނުވި އަދި ސަބަބު އެއްވެސް ހަމައެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމެވެ.

ސުވާލުތަކާއި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް:

12. ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްތިއުނާފުގައި މިކޯޓު ކުރިމަތީގައި ހުށަހެޅިފައިވަނީ އަންނަނިވި ސުވާލުތަކެވެ.

12.1. މައްސަލަ ގެ ފަރާތުން މަސައްކަތްކޮށްގެ އަގު ހޯދުމަށް އޭނާ މަސައްކަތްކުރި އެފަރާތާ ރަސްމީ ބަލާފައިވާކަން ސާބިތުނުވާކަމަށް ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމުމުގައި، އޭނާ ފަރާތުން މަސައްކަތްކުރިކަން އެނގޭނެ މައުލޫމާތު ހުށަހަޅާފައިވާ އެންމެހާ ހެކި މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ފަރިތަކޮށްގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވެގެންތޯ؟

12.2. އިންވޮއިސް ލިބުނު ތާރީޚުގައި އިންކަރުކޮށްފައިނުވާތީ އެކަމަށް ސަރީޙަކޮށް ރިޢާޔަތްކޮށްގެ ނުވެގެ ސަބަބުން ނިންމާފައިވާ **ޢަމަލީ ގޮތުން ސާބިތުވާ ކޮންޓްރެކްޓް ފަދައިން މިފަދަ** ބ **ޕީ.އެސް.އެމް.ގެ**[20] ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމާ ޚިލާފުވެގެންތޯ؟

---

[19] ޕީ.އެސް.އެމް.ގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފު ރައްދުގެ ޖަވާބު ފޯމުގެ 5- "އުސޫލީ"

[20] 2017/HC-A/205

އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާ:

13. އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި ވައިބަރަ ގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ދަޢުވާގައި އެދިފައިވާ ވަޞިއްޔަތް 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ޖޫންގައި ކުރެވިފައިވާކަން ސާބިތުވާ ހެކިތަކެއް ހުށަހަޅާފައި ނުވާ އިރު، އެވަޞިއްޔަތްކޮށްފައިވަނީ، ކޮން ފަރާތަކަށްކަން އެއީ ދެވަނަ ވާރިސުންނަށް ކުރެވިފައިވާ ވަޞިއްޔަތެއްކަން އެނގެން ނެތް އުޞޫލުތަކަށް ބަލައި ވަޞިއްޔަތް ކުރެވިފައިވާކަން ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ކަމަށެވެ. އަދި މިކަމުން ވާރިސުންގެ ގޮތުގައި ހިނގާފައިވާ ކޯޓުން ނިމި މަޙްކަމާ ނިންމުމަކީ ވަޞިއްޔަތުގެ ޤާނޫނުގެ[21] 5 (ށ) އާ ޚިލާފު ކަމުގައެވެ.

14. ވަޞިއްޔަތުގެ ޤާނޫނުގެ[22] 5 (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ވަޞިއްޔަތްކުރާފަރާތުގެ ވަޞިއްޔަތްކުރެވިފައިވާކަން އަންނަނިވި ކަންކަމުން ވަޞިއްޔަތް ސާބިތުވާނެއެވެ.
>
> (1) ވަޞިއްޔަތުގައި ހުރިހާ ކަމެއް ލިޔެފައި ހުރުން،
>
> (2) ވަޞިއްޔަތްކުރާ ފަރާތާއި އެކު ވަޞިއްޔަތްކުރުމުގައި 2 ހެކިން ހާޒިރުގައި ކުރެވިފައިވުން އަދި ހެކިން 2 ހެކިވެފައި ހުރުން،
>
> (3) ދެ ހެކިވެރިން ނަމާއެކު، ދެ ހެކިވެރިންގެ ސޮއިކޮށް ނޫނީ އިނގިލީގެ ނިޝާން، ދެ ހެކިވެރިން ވަޞިއްޔަތް ލިޔެފައިވާ ލިޔުމުގައި ތަޞްދީޤުކޮށް އިސްބާތުކޮށްފައި

15. މައްސަލަ ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފު ފޯމާ ބެލުމުން، ތަޙްޤީޤް ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ބަޔާނުގައި މިޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރަށް ހަވާލާ ދީފައެވެ. އަދި، ސުލްޙަނާމާގައި ދެފަރާތް ވެސް ވަޞިއްޔަތް ހެދުމުގައި ހާޒިރުވި ހެކިވެރިންގެ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ވަޞިއްޔަތް ލިޔެވިފައިވާ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅާފައި ނުވާކަމަށް މައްސަލަ ގެ ފަރާތުން ފާހަގަކުރައްވާފައިވުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ

---

[21] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010

[22] އެއް

ސުލްޓަންސް އޮފް ދަ ސީސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ދައުލަތު[23] ގެ ޝަރީޢަތާއި އަދިނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބާޠިލު ކުރި ކުރެއްވިއެވެ.

16. ސުލްޓަންސް އޮފް ދަ ސީސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ދައުލަތު[24] ގެ ޝަރީޢަތުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ވިދާޅުވެފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

> "ހައިކޯޓުގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގައިން، މަދަނީ ޤަޟިއްޔާގެ މުޢާމަލާތުގައި ޝަރީޢަތުން ކޮންޓްރެކްޓުގެ މުއާމަލާތްތަކުގެ ހިސާބުން ...
> [illegible]"[25]

17. އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުގެ ބަޔާނުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މިފަދަ ނިންމުމުން މުޢާމަލާތް ގެ [illegible] ...

[illegible]

18. [illegible][26] [illegible]

---

[23] ނަންބަރު 2010/HC-A/114

[24] ނަންބަރު 2012/SC-A/05

[25] [illegible] 20.1

[26] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2010/SC-A/02 ގެ ޝަރީޢަތާއި ނަންބަރު 2011/SC-A/48 ގެ ޝަރީޢަތާއި ނަންބަރު 2013/SC-A/28 ގެ ޝަރީޢަތާއި ނަންބަރު 2013/SC-A/53 ގެ ޝަރީޢަތާއި ނަންބަރު [2024] SC 43 ގެ ޝަރީޢަތް

ބުރައެޅޭ. އަދި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރައިގެ ތެރޭގައި، ފުރަތަމަ ކަމަކަށް؛ ހެކި ހުށަހެޅުމާއި (production of burden) އަދި ދެވަނަކަމަކަށް؛ ހުށަހަޅާފައިވާ ހެއްކަކީ (އަނެއް ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެއްކާ އަޅާކިޔާއިރު) އެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ހެއްކަކަން (persuation of burden) ވާންޖެހޭކަމީ [illegible] [illegible] [illegible] އަމަލުކުރެވެމުންދާ އުސޫލުތަކެވެ.

19. އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން [illegible] ބަހުސަކީ، ޕީ.އެސް.އެމް ގެ [illegible] މަސައްކަތަކަށް [illegible] އިންސާފު [illegible] ޕީ.އެސް.އެމް [illegible] ޕީ.އެސް.އެމް [illegible]

20. [illegible] 12 ސެޕްޓެމްބަރު 2019 ގައި [illegible] 5.3 [illegible][27] [illegible] ސިވިލް [illegible] ކަން ސާބިތުވާން ކަމަށް ބުނެއެވެ.

---

[27] [illegible] 25 ޖޫން 2024 ގައި [illegible] 15-14 ޞަފްޙާ

21. މިއިސްތިއުނާފުގައި އެފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ސުވާލު އުފައްދާ "ވައިކޭރިއަސް ލައިބިލިޓީ"، މި ވާޤިޢާ ސާބިތުކުރުމުގެ ޒިންމާ އޮތީ ކާކު ފަރާތަކަށްތޯ ބަލާއިރު، އިސްވެ ބުނެވުނު ސާބިތު ކުރުމުގެ ފެންވަރާއި ގުޅޭ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނީ [illegible] [illegible].

22. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2018 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ވައިކޭރިއަސް ލައިބިލިޓީ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ވައިކޭރިއަސް ލައިބިލިޓީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[28]

23. ދަށު ކޯޓުގައި ޕީ.އެސް.އެމް ގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޕީ.އެސް.އެމް ގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] ގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible]، 2018 ވަނަ އަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[29]

24. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] 40 އަހަރު [illegible]

---

[28] އިސްތިއުނާފު ފޯމު S.1.1 އަދި S.1.2

[29] ސިވިލް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] 22 ޖަނަވަރީ 2020 ގައި ހުށަހެޅި ދިފާޢީ ބަޔާން

މުނާސަބަތާއި ގުޅިގެން އެތަން [illegible] [illegible]، [illegible] އާއި މަސައްކަތްތައް ހަވާލުކުރިކަން ނޭނގޭކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި ޓީ.ވީ.އެމް [illegible] މައި [illegible] [illegible] [illegible] 2018 ވަނަ އަހަރު ކުލަވާލައިވާކަން އެނގޭކަމަށާއި، ކުރީ ކޮން [illegible] ކަން ނޭނގޭކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނޭނގޭކަމާއި، [illegible] [illegible] ޕީ.އެސް.އެމް (ސާފުކުރުމަށް [illegible] "[illegible] [illegible]؟") [illegible] [illegible].[30]

25. ހެކިވެރިންގެ މި ހެކިބަހުން އެނގެނީ 2018 ގައި ތަނުގައި ކުލަވާލައިވާ ކަން ހެކިވެރިންނަށް އެނގޭކަމަށެވެ. ނަމަވެސް އެމަސައްކަތްތައް ކުރުމަށް ބައެއް [illegible] ހެކިވެރިންނަށް ނޭނގޭ [illegible] [illegible] [illegible]، ހެކިވެރިންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

26. ސުވާލު އުފެދިގެން އޮތް ތަނުގައި [illegible] އިން [illegible] ޕީ.އެސް.އެމް ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕީ.އެސް.އެމް ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[30] . [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 22 [illegible] 2020 [illegible] [illegible] [illegible]

27. ޤަޟިއްޔާ ގެ ފަރާތުން ކުރުމުގެ ވަސީލަތްތަކެއްކަމުގައިވާކަން ޕީ.އެސް.އެމް ގެ ފަރާތުން އިންކާރުކުރައްވައި، މި ވާހަކަ ސާބިތުކުރުމުގައި އެފަރާތުގެ ހުރި ހެކިހެކިގެ ބަޔާން (ބައިވެރިން އާއި ވާހަކަދެކެވުން) އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން އެއްވެސް ހުރި ފަރާތަކުން ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށެވެ. ތަނުގައި ކުރިފައިވާ އެކަން ވާހަކަކުރެވުނު ކަމަށް ބުނެ ޕީ.އެސް.އެމް ގެ ފަރާތުން ދައުވާ އުފުލާފައިވާކަމަށެވެ. މިކަމުގައި، ހުރި ދެފަރާތުގެ ހުށަހަޅައި ތަނުގައި ކުރެވިފައިވާކަން އެއްބަސްވެފައި ބެލުމަށް، ކުރީގެ ކަން ބަލައިގަތުމުގެ ކަން އަދި ކަން ހުށަހެޅުމުން ޝަރީޢަތުގެ އިޖުރާއަތުގައި އެކަމުގެ ޖުމްލަ ހުކުމްގެ ނުދެއެވެ. ހުކުމުގައި، ވަކިގޮތެއްގެ ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތް ކޮށް ހުރި ބަޔާން ހުކުމް ކުރެވޭ އަދާކުރެވިފައިވާ ހެކި ވަކިކޮށް ޤަޟިއްޔާ ގެ ކަމުގައި ވެސް އެ ބަޔާން ހުށަހަޅާ ހުރި ބަޔާން ހުކުމްކުރެވެން ޕީ.އެސް.އެމް ގެ އަމަލުތައް ބުރަވުމުގެ ވަޒީފާގައި ހުރެވެ. އަދި، އެކަން އެޖެހިފައި ދިނުމަކީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ސަބްރިޖިސްޓް ޑީ ސިވިލް ފޯރިޕޯޓް ހިމެނޭ ވ. ދައުލަތު**[31] ޤަޟިއްޔާއިން ހިތާވަރުކުރުމުގައި ނުހުންނާނެއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ދެވަނަ ނުކުތާ: އިންޝުއަރެންސް އަށް ދެއްކުމަށްޓަކައި ވަސީލަތް

28. ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މުސްތައުނިފު ކުރުވިފައިވާ ބަޔާން، އެމުސްތައުނިފުގެ އިންޝުއަރެންސް މުސްތައުނިފު ކުރިފައިވާ ބަޔާން ވާހަކަ ދެއްކުމުން، އެ އިންޝުއަރެންސް އަދި ކުރުވިފައިވާ މުސްތައުނިފުގެ އިންޝުއަރެންސް އަށް ދެއްކުމަށް، އިންޝުއަރެންސް ދިނީ ހިސާބުން އެކަމަށް އިންކާރުކުރި، އެކަން އެގޮތަށް ދެއްކުމުގެ އިންޝުއަރެންސް ކުރި ވާހަކަ އަދާކުރެވިފައިވާކަން ހުކުމުގެ **އެއްގޮތަށް ތަޢުލީމީ ޖަމާޢަތް ހިމެނޭ ވ. ޕީ.އެސް.އެމް އެންޑް އެސޯސިއޭޓްސް**[32] ޤަޟިއްޔާގެ ވާހަކަދެއްކުން ނުކުތާގެ ވަކިކުރުން ސަބަބު އެއްގޮތް ތަކެތި، އިސްތިއުނާފު ކުރުވުމުގައި މިފަދަ ސިފަތަ ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި

---

[31] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/05 ޤަޟިއްޔާ

[32] 2017/HC-A/205

ދަޢުވާކުރި މުޢާމަލާތާއި ގުޅޭ އިންވޮއިސް،[33] 11 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި ޕީ.އެސް.އެމް އަށް ފޮނުވުން އެ ފަރާތަށް އެ އިންވޮއިސް އެންޓްރީ ކޮށްފައިވާއިރު، އެ އިންވޮއިސް އެފަރާތުން ބަލައި ނުގަންނަކަން، އަދި ބަލައި ނުގަތުމަށް ނިންމި ސަބަބެއް [illegible] އަށް އަންގާފައިނުވާ [illegible] ސިވިލް ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމަށެވެ. [illegible] ޝީޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އެއީ އިންވޮއިސް ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] [illegible]، އޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] މަސައްކަތް ކުރުމުން އިންވޮއިސްއަށް އިންކާރުކޮށްފައިވާ ކަމަށެވެ.

29. **ހައިކޯޓުގެ [illegible]**[34] [illegible]

30. ހައިކޯޓުގެ [illegible] ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

[illegible]

31. [illegible]

---

[33] I-MB-001/2019

[34] 2017/HC-A/205

[illegible] [illegible] ހެކީގެ ޤާނޫނުގައި [illegible] [illegible] [illegible]35 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފަހު [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތަށް ވާހަކަ ދެއްކުމަށް ފުރުޞަތު ދެވިފައިވެއެވެ. އަދި އެއަށްފަހު [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން ނިމުން ފަހުން އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]**36؛ [illegible] [illegible] ބަޔާންކުރާ "ލިބިފައިނުވާ ހެކި" (Non- availabilty) އިސްތިސްނާގެ ދަށުން [illegible] ބަލައިގަތުމަށް މިކޯޓުން ނިންމާފައިވާނެއެވެ.

32. [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި [illegible]

33. އިސްތިއުނާފު [illegible]

---

[35] 2013/SC-A/20

[36] 2013/SC-A/20 ފަޤުރާ 29

މަސައްކަތް ކުރުމުން ދުރަށްލެވޭގޮތަށް މުވައްސަސާއިން ނޫނީ އިރު، އެއްވެސް ފާހަގަކުރުން މިފަދަ ކަމެއް ހިނގައިގެން ޕީ.އެސް.އެމް އާ ވާހަކަދައްކާފައި ނުވާކަމަށް.

34. މައިބަދަ ގެ ފަރާތުން އަދި ހުރިގެ ބަޔާންގައި ހުށަހެޅުއްވި މި ދަޢުވާ ފޮނުވައި ބަޔާންކުރާ މަސައްކަތް ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމާ ކަމަށް އެ ފަރާތުން ބުނެއެވެ.[37] ކަމަ ތުޅުގެ ތަރުތީބު ކޯރަށް ގެއްލުންވިޔަފާރިއެއް ކުރުގެ ވަޒީފާގެ މައްޗަށް ބަލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަދި ހުރި ހުކުމުގައިވެސް މައިބަދަ ގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާތީ، އަދި ހުރިގެ ކޯޓުގައި ހުކުމުއްދަތުގައި ދެއްވާ ފުރުޞަތު އެންމެހާ ކުޑަކުޑަ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ، ކަރަނާ ދިމާކު ގެއްލުން މަރުހަލާތަކުން ވެއްޖެވެސް މައިބަދަ ގެ ވަޒީފާކުރުން ބުނުގެ ނަގަމުން، މައިބަދަ ގެ އިޖުތިމާޢީ ދިމާ ގެއްލުން ކަމަށް މައިބަދަ އިން އެއްބަސްވާ ކަމަށެވެ. ވާއިރު މިހަނދާނު އިތުރުން ކުރަނިވިގޮތް ދަށްވާ ފާހަގަ ދަށުވާ ބަރާ ކަޑާ އެއްވެސް ހެއްކެއް ހުށަހެޅިއަށްވާއި އަދި އުފެއްދަވާ ހުށަހެޅުމަށް ވާއިވާ ފުރިހަމަ ބަލައިނުލެވޭ، ޖިނާއީ ފާހަގަ ބަލު ކަނޑައެޅި މައިބަދަ އިން ވާއިވާ އެއްބަސްވުމާއި މަސްލަހަތު ބެހޭކަން ދުވަ ތަނުގައި މައިބަދަގެ ވަޒީފާ މަސައްކަތްކުރެވިފައިވާ ކަމުގެ ކޮށް ހެއްކެއް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

ނިންމަން ފެނުނު ގޮތް

35. އިސްވެ ދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެކުލަވައިގެން ކުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ 2478/Cv-C/2019 ފާސްކޮށްފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ޖެހޭ ނުކުތާއެއް އިސްތިއުނާފުގައި ފެނިފައިނުވެއެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނާގެ ރައުޔު:

36. ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނާގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

---

[37] 05 ފެބްރުއަރީ 2024 ވަނަ ދުވަހު ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ މަސްއަލަ ބެލުން ސަފްހާ 8

ފަނޑިޔާރު [illegible] މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު:

37. ފަނޑިޔާރު ފާތިމަތު ފަރްހާތުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު [illegible]

38. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ހުކުމްކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ [illegible] ލިބިގެންވެއެވެ. [illegible] ގަވާއިދު[38] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[39] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ސަބަބުތައް ނިންމުމުގެ ރިޕޯޓު [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފެށޭނީ ސަބަބުތައް ނިންމުމުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.[40] އެހެންނަމަވެސް، ސަބަބުތައް ނިންމުމުގެ ރިޕޯޓުގެ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[41]

---

[38] މިކަމުގައި [illegible] އިސްތިއުނާފު ސިވިލް އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

[39] ސިވިލް އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[40] ސިވިލް އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[41] ސިވިލް އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އެކޮޅުގައި ހުރުމުން، ވައިބަރަ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2478/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަން ޖެހޭ ފަދަ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫން
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު